

درس اخلاق از سیره امام صادق(ع) برای منتظران واقعی

در روزگار فتنه‌ها و آزمون‌های آخرالزمان، مراقبت از زبان و گفتار شاخصه‌ای تعیین‌کننده برای منتظران واقعی امام زمان(عج) است. امام صادق(ع) تأکید می‌کنند ...

در روزگار فتنه‌ها و آزمون‌های آخرالزمان، مراقبت از زبان و گفتار شاخصه‌ای تعیین‌کننده برای منتظران واقعی امام زمان(عج) است. امام صادق(ع) تأکید می‌کنند که همراهی حقیقی با حضرت ولی عصر(عج) تنها با ایمان، انتظار، ورع و اخلاق نیکو ممکن است و کنترل سخن بخشی بنیادین از این مسیر است. معارف اهل بیت(ع) چراغ راه شیعیانند تا در عصر غیبت، نه تنها از انحراف‌ها در امان بمانند، بلکه در زمره یاران حقیقی حضرت ولی عصر(عج) قرار گیرند. در این مسیر، حسن خلق و مراقبت از زبان جایگاهی بنیادین دارد و در سیره امام صادق(ع) جلوه‌ای روشن و درس‌آموز از آن دیده می‌شود.

خبرگزاری ایکن، سلسله درس گفتار انتظار فرج را با محور تبیین نشانه‌های آخرالزمان و نقش بنیادین باور به امامت، به ویژه اعتقاد به حضرت مهدی(عج)، با بیان حجت الاسلام محمد شیبانی فر، استاد حوزه علمیه تهیه کرده است. آنچه در این مجال تقدیم می‌شود تأملی است بر همین شرط‌های اساسی برای یاری امام زمان(عج) و حقیقت اخلاقی که انسان را شایسته این همراهی می‌سازد. در ادامه بخش هشتم این درس گفتار را می‌خوانیم و می‌بینیم:

سخن به جایی رسیده که در فرمایشات اهل بیت(ع) شرطی برای مصون ماندن از فتنه‌های آخرالزمان آمده است: اعتقاد به امامت حضرت ولی عصر(عج) و دعا برای فرج ایشان. اگر کسی می‌خواهد در آخرالزمان جزو اصحاب امام زمان(عج) باشد، امام صادق(ع) سه شرط را بیان کرده‌اند: اول، اهل انتظار بودن؛ دوم، اهل ورع بودن؛ و سوم، داشتن اخلاق نیکو.

در ادامه پرسیده شد: «حسن خلق چیست؟» ایشان پاسخ دادند که شامل سه ویژگی است:

۱. دل مهربان داشتن؛
۲. خوش اخلاق و گشاده رو بودن و تلاش برای آنکه دیگران از غصه دل انسان باخبر نشوند؛
۳. مراقبت دقیق از زبان و گفتار.

روزی فردی نزد امام صادق(ع) آمد و حضرت از او پرسید: آن کسی که به تو بدهکار بود، چه کرد؟ فرد پاسخ داد: رهایش کنید، آن مادر فلان را!…

امام با نگاه بسیار تندی به او فرمودند: من تو را انسان باتقوایی می‌دانستم، این چه سخنی است که گفتی؟

آن فرد گفت: او زردتشتی است (امّه اُخت). مگر نمی‌دانید در آیین تحریف شده زرتشت ازدواج با محارم، مانند خواهر، اشکالی ندارد؟

امام صادق(ع) پرسیدند: در آیین تحریف شده زرتشت، ازدواج با خواهر مشروع است یا خیر؟ فرد پاسخ داد: بله.

حضرت فرمودند: پس طبق آیین تحریف شده زرتشت، ازدواج با محارم جایز است و طبق دین خودشان این فرد حلال زاده است؛ پس چرا درباره مادرش چنین سخنی گفتی؟

در روایت آمده است که تا زمان شهادت امام صادق(ع)، هرگاه این فرد قصد داشت به امام نزدیک شود، حضرت می‌فرمودند: اگر سؤالی داری، بپرس، اما با من راه نرو. این روایت نشان می‌دهد که یکی از خصوصیات مهم فرد خوش اخلاق، مراقبت دقیق بر گفتار و سخن خود است.

نقل است که در محضر یکی از علما بودم و بچه‌ها با هم بازی می‌کردند. دقت کردم و دیدم وقتی ایشان می‌خواستند به کودکان تذکر دهند، با دقت بسیار می‌گفتند: «مواظب باش، شاید زمین بخوری، شاید بیفتی.» این نشان‌دهنده میزان ظرافت و توجه ایشان بود.

در جای دیگر نقل است فردی همراه با امام صادق(ع) بود، تا درب منزل از حضرت سؤال پرسیدند و ایشان پاسخ دادند، هر چه گوش کشیدم امام به او نفرمودند بفرمایید داخل منزل، تا فرد از حضرت خداحافظی کرد، رفتم محضرشان و گفتم یا بن الرسول الله،

شما خانواده حقیقت، کرم، سخاوت و آفایی هستید، چرا یک بفرما نگفتید به بنده خدا(ایشان را به منزل دعوت نکردید)، حضرت فرمودند: هیچ چیزی برای پذیرایی در منزل نداشتم و خوش نداشتم نام من در زمره کسانی باشد که اهل تعارف دروغ هستند. اگر چیزی برای پذیرایی داشتم، قطعاً این کار را می کردم.

از این روایت می توان دریافت که یکی از خصلت های فرد خوش اخلاق، مراقبت دقیق بر گفتار است و کسی که می خواهد به معنای حقیقی کلمه و با عمل بگوید: «اللهم عجل لولیک الفرج»، باید نسبت به گفتار و رفتار خود مقید و مراقب باشد.